מחוון למורה

מחוון: הגביע ונאום יהודה: "ויגש אליו יהודה"

1. לז: יוסף, בן רחל, בבור. ההזדמנות: להיפטר ממנו ולחזור לאב. מכרו אותו. מד: בנימין, בן רחל, נידון לעבדות. ההזדמנות: "עֲלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם". יהודה מציע את עצמו במקומו.
2. "וַיִּקְרְעוּ שִׂמְלֹתָם" ו"וַיָּשֻׁבוּ הָעִירָה". מזכיר את יעקב: "וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו" (לז, לד), וגם את ראובן (לז, כט).
3. רש"י: הם יודעים שלא גנבו, אבל מבינים שה׳ מביא עליהם עונש על חטא קודם (המכירה): "מָצָא בַּעַל חוֹב מָקוֹם לִגְבוֹת שִׁטַר חוֹבוֹ".
4. 14 פעמים (ספירה לפי נוסח מכון ממרא, כולל אָב, אָבִי, אָבִינוּ, אָבִיו). החזרה מעמידה במרכז את האב וצערו; יהודה מדבר בשם האב.
5. רמב"ן: ה"דָּבָר" הוא הבקשה להחליף את בנימין ביהודה; שאר הדברים פיוס. הבקשה עצמה בפסוק לג: "יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר".
6. תשובה טובה: טז: הודאה בחטא הישן; כז: יהודה מקבל את העדפת רחל ובניה בלי קנאה; לב: ערבות ואחריות. השוואה ללז: מכירה מול הקרבה עצמית. מסקנה: תשובה גמורה, עומדים באותו מצב ונוהגים אחרת. ניקוד מוצע: שלוש ראיות × 5, השוואה ומסקנה 5.

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ופרשנים נוספים מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה׳ מובא בכתיב ה׳. ממלכתי: סיפורי יוסף ואחיו (בראשית לח-נ) נלמדים בחטיבה העליונה בלימודי התנ"ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.